

Debreczeni Független Újság

pártoktól független politikai napilap.

ELŐFIZETÉSI ÁR:
Helyben: Vidéken:
Egy hóra. . . . I kor. Egy hóra. . . I kor. 50 Hfl.
Negyedévre . . . 3 . . . Negyedévre 4 . . . 50 .

Felolvas szerkesztő:
HEGEDŰS LORÁNT.
Kiadók és laptulajdonosok:
HOFFMANN és KRONOVITZ.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
DEBRECEN,
Piacz-utca 47. és 48. szám.

A városi tisztviselők nyugdíja.

Debreczen, augusztus 21.

Budapest fő és székváros új, az ediginél méltányosabb nyugdíjszabályzatot készített, melyet több város is igyekezett elfogadni és csak azt várták, hogy a belügyminiszterium mit fog határozni ebben a kérdésben.

A belügyminiszterium a budapesti új nyugdíjszabályzatot nem hagyta jóvá, illetve a méltányos és humánus rendelkezéseket kifogásolta, ezek:

1. A szolgálati időnek 40 évről 35 évre való leszállítása,

2. A nyugdíjasoknak némi lakbér engedélyezése és

3. Az özvegyeknek és árváknak magasabb nyugdíj megállapítása.

Nem hagyta jóvá pedig:

1. mert az új nyugdíjszabályzat, ha a legközelebbi nyolc—tiz évben nem is, de később belátható időn belül, a városokra súlyosan fog nehezedni,

2. az állami és vármegyei alkalmazottak nyugdíjazását lehetőleg egyenlő elvek és a viszonyosság alapján kívánja megoldani.

Ezen felfogás a maga valóságában nem állja meg helyét, mert:

1. Igaz, hogy a szolgálati idő leszállítása idővel némi terhet rak a városokra, amely azonban ma is fennáll, mert alig van városi alkalmazott, aki a negyven évi szolgálatot kibírná és a városok mindig méltányolták alkalmazottaiknak szolgálatát és a járandó nyugdíjat kegydíjak alakjában kiegészítette, illetve a nyugdíjat felemelte, továbbá a városi alkalmazottak magasabb évi járulékot akarnak fizetni a szolgálati idő leszállításáért, ami a városoknak több bevételt is biztosít nyugdíjjárulék címen, mint eddig volt.

2. Az egyenlő elbánás és a viszonyosság pedig egyéb tekintetekben sem volt meg és miért kell ennek épen csak a nyugdíjnál megjelenni? Avagy megvan-e az egyenlő elbánás és viszonyosság:

a) a nyugdíjjárulékok fizetésénél? Az állami alkalmazottak csak egyszer fizetnek 33 százalékos fizetésük, illetve előleptetés folytán, a fizetési többlet után nyugdíjjárulékot, míg a városi tisztviselők a 33 százalékon felül még 2—3 százalékos évi járulékot is fizetnek, amely összeg bizonyára csekély fizetésüket még inkább apaszítja. A városi alkalmazottak ezen évi járulékat mintegy önmagukat biztosítják, a nyugdíjatapöt önmaguk

létesítik, tehát az egyenlő elbánás nincs meg és nem alkalmazható.

b) A városi és állami alkalmazottak fizetése és lakbéré között nincs meg az egyenlő elbánás, mert nem egyezők az állami hasonló állásban lévők fizetéseivel. Csak nagyrítván élvez magasabb lakbért a városi tisztviselő, mint az ugyanolyan dotációval bíró állami hivatalnok, a legtöbb esetben azonban a városi tisztviselő lakbéréi tetemesen kisebbek. Már pedig, ha az egyenlő elbánás és viszonyosság elvére helyezkedünk, ennek alkalmazása épen ezen a téren a legkivánatosabb, legsürgősebb; de úgy látszik, hogy ott, ahol a városi alkalmazottak hátrányban vannak, az elvek figyelmen kívül maradnak és csak ott nyernek alkalmazást, ahol részükre valamely előny kínálkozik.

c) Nincs meg az egyenlő elbánás és viszonyosság, az alkalmazottak szolgálati viszonyaiban sem. Tapasztaltuk, hogy a nemzeti ellenállás idejében csakis a közigazgatási tisztviselők voltak kitéve a zaklatásoknak. Sokan vesztették el állásukat, kenyerüket. Kérdem: vajjon az állami miniszterium, törvénykezés, pénzügyigazgatás, tanárok stb. közül ki és hányan fosztattak meg állásuktól? Sőt

Este, tavasszal.

Irta: Hegedűs Gyula.

Sebesen, kimelegedve jött haza. Kissé rosszkedvű is volt; a fiú akit tanított, ma a kellenél többet makacsodott. Szeretett volna neki odamondani valamit, de még a fejében szülemelő gondolatot is elfojtotta. Elvégre is: öt ezért fizetik. Ha csupa jó, okos és engedelmes fiú volna a világon, a szegény filozofereknak fölkapnák az álluk.

Odakünn tavasz volt. Langyos esti szellő lopózott be a szobába s elhozta magával a szomszédos tér virágzó fájának illatát. Először nem is igen vette észre, de később, amikor a szomszédos kávéházban megszólalt a zene, a szomorú magyar nóta hangjánál egyszerre fejéhez kapott:

— Istenem, hiszen tavasz van!

Lomhán odaballagott a szekrényhez, kivette belőle a sajtot meg a kenyeret, amit ma el tudott hozni a népkonyhából és enni kezdett. Evés közben vette csak észre, hogy eléggé megéhezett. Az állkapcsai hevesen mozogtak föl és alá s mikor így megpillantotta magát a szemközti függő tükörben, elmosolyodott s jókedve kerekedett. Begyömöszölte magába az utolsó falatot is, fölkel s kinyitotta az ablakot.

A zene meg az illat mámorossá tették.

Elfelejtette, hogy alaposan megkínózta ma az a rakoncátlan fiú: hogy a vacsorája nem volt a legízletesebb; csak szivta be magába a va tag illattól párologó levegőt s haligatta a dait. A természet hajtott egy kicsit az ábrándozásra s szertelen dolgokról kezdett gondolkozni. Megpezdult a vére s úgy érezte, hogy lazás a homloka. Odaszoritotta a poros ahlaküveghez, majd hirtelen megfordult, lekapta az ágyrói a kalapját es kiment.

A kapunál megállt. Néhány pillanatig odatévedt a szeme a zsbongó utcaközepre, aztán kidülesztett melle a tér felé igyekezett. Meglehetősen lassan ment; élvezni akarta a lágy, tavaszi estét.

Hízogóen simogatta arcát a szellő. Langyos volt és enyhe. Fönn az égen csillagok hunyorgattak s közöttük mosolygott nyílt, széles képével a hold.

Negyon el volt merülve, de ha valaki azt kérdezte volna tőle, miről gondolkozik, nem tudott volna rá feleletet adni. Csak bandukolt előre, némán, lassan.

Egyszerre úgy érezte, hogy egy puha kar fonódik a karjába.

— Maga az, Németh?

— Klári! — kiáltott föl meglepetten a fiú. — Hol jár maga erre?

— Hja, persze, magát száz év óta nem

láttam! Maga nem is tudja, hogy elsejéttél fogva itt lakunk. Ott, a téren túl. Most jövök az üzletből.

— Ilyen későn?

— Ma több dolgunk volt, sokáig ott kellett maradnom.

— Elkisérem magam.

— Ha éppen nincs egyéb dolga, megetheti.

A leány nem volt régi ismerőse Némethnek. Egyszer meglátta az utcán, a leány rámosolygott s mert tetszett neki, odament hozzá és bemutatkozott. Az szívesen fogadta őt s együtt mentek hazafelé. Néhányszor megvárta, míg az üzletből kijött, de aztán mindig ritkábban ment arrafelé. Nem közönyből, csak mert éppen lusta volt.

A leány vidáman beszélt. Elfáradt az üzletben s jót tett neki a szabad levegő. Felfrissült tőle s csillogni kezdett tőle a szeme.

Odaértek a térre. A fordulónál megcsapta arcukat az erősebb szellő. A leány pajkosan himbálta a kezét a levegőben s nevetve mondta Némethnek:

— Nézze, milyen jó langyos.

Németh maga elé bámult. Hirtelen fölkapta a fejét, nevetett ő is és lángoló tekintettel nézett a leányra.

— Újjon le egy padra, — mondta.

Grósz József és Péter butorkereskedők

áruraktárában levő összes fa-, vas-, réz- és kárpitozott butorok legolcsóbb árban adatnak el. Piacz-u. 70.

az országgyűlési képviselő urak is felvették napidijaikat az ex-lex alatt, csakis a közigazgatási alkalmazottakat zaklatták meg kenyerüktől, vagy „hazaárulóknak” bélyegeztették meg!

Hol volt és van ezen a téren az egyenlő elbánás, a viszonyosság?

De nem folytatom tovább, kell, hogy minden város egyértelműleg emelje fel szavát és követelje a nyugdíjszabályzatnak megváltoztatását és humánusabb alapokra való fektetését. Szeptember hóban lesz a törvényhatósági joggal felruházott városok polgármestereinek kongresszusa. Hiszem, hogy e tárgyban a felszólalások nem maradnak el és hogy azoknak lesz eredménye.

S. J.

Az önálló magyar bankért

A vasárnapi szegedi nagygyűlés.

A szegedi függetlenségi párt és az alföldi függetlenségi pártok szövetségének elnöke, Becsey Károly dr. képviselő, a százas intéző bizottsággal már minden előkészületet befejezett a vasárnapi országos nagygyűlésre. A csütörtöki és pénteki jelentésekkel már most mintegy 50 azon függetlenségi képviselő száma, kik küldöttséggel jelennek meg a szegedi gyűlésen.

Mint szegedi tudósítónk táviratozza, szombaton este fátylasmenet volt a nagygyűlésre érkezett képviselők, küldöttségek és Becsey Károly tiszteletére, a fátylasmenet után — mely a fellobogózt város főbb utvonalaiban haladt végig — ismerkedési est és közös vacsora volt a Prófétaszállóban.

Vasárnap reggel a délmagyarország függetlenségi pártok küldöttségei zászlók alatt vonulnak a Klauzál-térre a Kossuthszobor elé, hol 10 órakor kezdődik a nagygyűlés. Becsey Károly dr. mond megnyitó beszédet, Kószó István dr., a szegedi füg-

— Nem lehet . . . Nekem haza kell mennem.

— No, csak egy kicsit. Olyan szép ez a tavasz. És legalább erre nem is háborgatják az embert. Csak a fák suttognak és a levegő remeg.

— Nem bánom. De csak egy kicsit.

— Leültek. Benn a tér közepén. Egy százados fa tövében állt a pad; lecsüngő lombos ágait félre kellett tolni, hogy oda-jussanak. Németh mámoros volt. Még érezte a karján a leány puha érintését és valami ellenálhatatlan vágyat érzett, hogy megölelje. Hozzáhajolt, kezébe vette a leány kezét s megcsókolta.

Az nem rántotta vissza. S mikor Németh karjába fonta karját, lehajtotta a fejét a fiu vállára. Németh erősen átkarolta a leányt s csókolni kezdte az arcát.

A leány, mintha csak akkor vette volna észre, gyöngéden vonakodni kezdett:

— Nem szabad . . .

De azért hagyta. S később neheztelő hangon mondotta:

— Olyan régen nem várt meg engem. Egészen elfelejtett . . .

— Dehogy, — hazudott a fiu, — nagyon sok volt a dolgom. És sokszor elakar-tam már menni s mindig megakadályozott valami.

A leány nem is tett több szemrehányást. Ezt is csak azért mondta, mert most már joga volt megmondani; de haragot vagy neheztelést nem is érzett.

Németh már alig hallotta a saját szavait is; lázongott a vére, szilajon átkarolta

getlenségi párt elnöke előterjeszti a határozati javaslatot, aztán Holló Lajos, esetleg Justh Gyula beszél, utána pedig a vidéki küldöttségek szónokai beszélnek.

Batthány Tivadar gróf, az országos függetlenségi párt egyik alelnöke Karlsbad-ból levelet intézett Becseyhez, tudatva, hogy orvosai tanácsára nem távozzanak a fürdőből és hosszan, lelkesítő szavakban fejtegetve az önálló magyar bank felállításának szükségességét.

A harmadik egyetem.

Apponyi suttymban dolgozik?

Harcba Debrecen érdekeléért!

A debreceni egyetem felállítására irányuló akció, amely élénk sajnálatunkra hosszabb idő óta stagnál, alkalmasint új életre fog kelni, az alább következő, Debrecen város közönségére nézve elég kellemetlen hír. Arról van szó e hirdás szerint, hogy Debrecennek még sokáig kell várnia a tudományegyetemre, mert a klerikális kultuszminiszter Szegedet és Kassát találta első, illetve másodsorban alkalmasnak a harmadik, illetve negyedik egyetem helyül. Forrásunk a következőket jelenti:

Szinte befejezett dolog már, hogy a harmadik egyetemet Szegeden építik föl, ebben az alföldi metropolisban egy egészen kifejtett orvosi fakultás van, úgy, hogy minden nehézség nélkül akár holnap is megnyithatná falait a tanulni vágyók előtt. Az állami bábaképezde már évtizedek óta fennáll, az elmúlt hónapokban avatták fel az állami szemkórházat, most pedig a négyszáz ágyas egyetemi kórházat építik a belgyógyászat számára. A kormány egyébként suttymban úgy való-sítja meg a harmadik egyetem

a leányt és roppant nagy erőt érzett saját magában.

. . . Egy virágszirom esett le a fáról, éppen a leány hajába, mire az fölrezenve körülnézett és hirtelen elkezdett sirni. Kibontakozott a fiu karjaiból s fölkel. Németh erőltetetten köhögött és szóval nélkül állt föl utána.

— Sietek haza. Biztosan meg is ijedtek már, hogy ilyen későn még nem vagyok otthon.

Sietni kezdett. Németh kedvetlenül haladt mellette; szerette volna még jobban siettetni, mert ő is haza akart menni s félt, hogy becsukják a kaput s neki kapupénzt kell fizetni. Ot kracjárt.

A tér végén Klári a kezét nyújtotta:

— Nem akarom, hogy tovább jöjjön.

Jó éjt.

— Jó éjszakát — mondta rá Németh s visszafordulva sietni kezdett hazafelé.

Mikor a téren átment, arcába fújt a szellő. Mérgesen mormogott maga elé:

— Utálatos ez a langyos tavaszi szél. Undorodom tőle.

Hazaérve, rosszkedvűen ült le a székre. Észrevett az asztalon egy darabka mezmara-dt száraz kenyeret s megette. Meglátta, hogy még mindig ki van nyitva az ablak; odament s egy pillanatra kitekintett. Az égen felhők torlódtak össze s kövér csöppekben kezdett hullani a tavaszi eső.

Összeráncolta a homlokát.

— Kiállhatatlan tavaszi időjárás, — dühnyögte; becsapta az ablakot, levetkőzött, ráhanyatlott az ágyra és elaludt.

kérdését, hogy Szegednek adja az orvosi és jogi, Kassának pedig a tanári és teológiai fakultást.

Semmi okunk sincs kételkedni e hír valódiságában, egyrészt: mivel forrásuk eléggé megbízható, másrészt pedig: mivel Magyarország közoktatásügyi kormányának élén Apponyi Albert gróf áll. Ezzel érthető, hogy a jezsuita atyák tanítványnak szemében inkább talál kegyet Szeged, a néppárti Csernoch János csernádi püspök kegyelt városa, ugyeintén Kassa, ez a par excellence klerikális város, amely sulusvashitással tudvalevően András Gyula gróf belügyminisztert szerencsés képviselőjével vallani.

Megnyugodni azonban a kultuszminiszternek jelen értelmű döntésében nem tudunk és nem is akraunk. Mert a mellett, hogy Debrecen tudományegyetemet kapjon, sokkal, de sokkal több érvert tudunk sorakoztatni, mint akár Szeged, akár Kassa a maga kívánsága mellett. Itt teljes jogi, teljes teológiai, csekély mérvű kiegészítésre szoruló bölcsészeti fakultás áll az egyetem rendelkezésére és az orvosi fakultás felállításához szintén van bábaképezdénk és hatalmas arányú kórházunk. Nem is beszélve ezuttal arról, hogy Debrecen városa és a tiszántuli református egyházkerület több, mint tíz millió koronát ajánlott föl az egyetem céljaira, aránytalanul nagyobb áldozatokat kínált az egyetemért, mint akár Szeged, akár Kassa.

Ezeket a tényeket olyan hangosan kell oda kiabálni a kultuszminiszternek, hogy az egész ország meghallhassa. Lehetséges azonban, hogy nem lesz olyan nagy szükségünk a hangos kiabálásra. Egy hónap még és távozni lesz kénytelen helvéről a koalíciós kormány, amelynek díszét-virágát, Apponyi grófot is új férfi fogja felváltani, lehetleg lezai államférfiu, aki nem a szerint fogja a tudományegyetemeket elhelyezni, hogy melvik város hányadiziglen klerikális, hanem igazán a magyar nemzeti kultúra érdekei lebegnek majd a szemei előtt.

A török-görög viszály

A levett és újra kifizött zászló.

London, augusztus 20. Mint a Reuter-ügynökség Kánaéből tegnapi kelettel jelenti, a krétai kormány a védőhatalmak konzultációját biztosította, hogy figyelembe akarja venni a hatalmak döntését és hozzátette, hogy meg fogja tenni a hivatalos írásbeli nyilatkozatot, mielőtt a rend Kánaében ismét helyreáll. Itt a hatóság a zászlóárbócot a görög zászlóval levette, mire egy föltegyverzett csőcselék-tömeg erőszakkal ismét kitűzte. Egy katonai csapat is látta e jelenetet, de lehetetlen volt a történeteket megakadályoznia. A föltegyverzett polgárság még mindig őrizi a zászlót. Kánaében teljes rend van.

Felgyújtott kaszárnya.

Szaloniki, augusztus 20. Vladimírból (Ozmanich kerület) jelentik, hogy a lakosság költségén épített ottani laktanyát ismeretlen tettesek felgyújtották és az teljesen leégett.

Dacára, hogy a kormánykörök állandóan azon fáradoznak, hogy a Görögország

Haas Fülöp és Fiai

Debrecen, Piacz-u. 59. — Gyár: Sopron, Ebergassing.

Szönyegek. Függyönyök. Terítők. Batorszövetek. Haas félecsomózott szönyegek modern és klasszikus stílusban. Közvetlen beszerzési forrás mindenféle valódi keleti szönyegek részére. Bel- és külföldi tapeták nagyraktára.

elleni bojkottbizottság indította a

Védőhatalmak

Konst

dőhatalmak

leg tekint

Az itteni

szerint a

Görögorszá

sára vona

arra az

provokálja,

hogy a j

rögországot

mely a

nyára.

A lo

angol külü

téséről szól

tározta, hog

királya cim

Kane

tegnap a g

nyáról, m

ismét kitűz

Egyes

ségbe von

giti majd

London

nökség je

portához

porta nem

talmakra, s

érdekeit n

legjobb n

mény szig

szaival.

A G

Tüntetés

Fővá

péntek reg

tüntetés v

előtt. A t

a kurucija

előtt kiadt

— Ne

napján, az

keresztény

a katonasz

néphimnusz

Ma a

helyet fog

husz tagb

vések elh

erhaltét j

suth-nótát

totta az e

az osztrák

A te

detektívve

Beniczky

fenn és n

De mikor

ujra eldör

B

Pia

Lábi

Kézi

és Hón

elleni bojkottot megszüntessék, az itteni bojkottbizottság teljes szigorúsággal megindította a bojkottot.

Védőhatalmak kollektív jegyzéke.

Konstantinápoly, augusztus 30. A védőhatalmak kollektív jegyzékét, valószínűleg tekintettel a portára, titokban tartják. Az itteni görög sajtó azon állítása, a mely szerint a védőhatalmak a krétai kérdésnek Görögország javára való végleges megoldására vonatkozó fontos nyilatkozatot tettek arra az esetre, ha Törökország a háborút provokálja, valószínűleg valótlan. Hírlik, hogy a jegyzék óva inti Török- és Görögországot a fegyveres konfliktustól, a mely a provokáló államnak van hátrányára.

A londoni török nagykövetségnek az angol külügyminiszterrel folytatott beszélgetéséről szóló jelentése a minisztertanács elhatározta, hogy Ferdinánd királynak a bolgárok királya címét elismeri.

Kanejai távirat szerint a csendőrség tegnap a görög zászlót eltávolította a kaszárnyáról, mire a fegyveres tömeg a zászlót ismét kitzúte.

Egyes diplomáciai körök erősen kétségbe vonják, hogy a görög válasz kielégíti majd a portát.

London, augusztus 20. A Reuter-ügynökség jelentése szerint a hatalmaknak a portához intézett jegyzéke sajnálja, hogy a porta nem bizta a kérdés elintézését a hatalmakra, amelyek készek voltak Törökország érdekeit megvédeni. Macedoniát illetőleg a legjobb ut, ha porta a berlini egyezmény szignatárhatalmaikhoz fordul panaszaival.

A Gotterhalte ellen.

Tüntetés a Mátyás-templomban.

A kuruc-ifjak akolója.

Fővárosi tudósítónk táviratozza, hogy péntek reggel az ünnepi mise alatt nagy tüntetés volt a budapesti Mátyás-templom előtt. A tüntetés a Gotterhaltenak szólt és a kurucifjak rendezték. Már napokkal ez előtt kiadták a jelszót:

— Nem tőrjünk meg, hogy Szent István napján, amikor magyarok ünnepejük első keresztény királyunk, Szent István emlékét, a katonazenekarok rázendítsenek az osztrák néphimnuszra.

Ma a Mátyás-templom előtti tömegben helyet foglalt a kuruc ifjak egy körülbelül husz tagból álló csoportja és amikor a lövések elhangzása után a katonazene a Gotterhaltét játszotta, a tüntető csoport a Kossuth-nótát kezdte énekelni és arra buzdította az embereket, hogy tüntessen velük az osztrák néphimnusz ellen.

A templom előtt a rendet egy sereg detektivvel, polgári és egyenruhás rendőrrel Beniczky Tamás rendőrfelügyelő tartotta fenn és nem törődött az ifjak tüntetésével. De mikor az ünnepi mise befejezése után újra eldördültek az üdvölvések és a katonazene

zenekar másodszor is játszotta a Gotterhaltét, az ifjak kiabálni kezdtek:

— *Le a hóhérrótával! Abcug osztrákok, bitang gazemberek!*

Attól lehetett tartani, hogy tömeg inzultálja a katonazenészeket, Beniczky Tamás a detektivekkel elment a kiabálók csoportjához és tizenegy tüntetőt előállított. Az előállítottak között van 1 ügyvédjelölt, 3 joghallgató, 2 miniszteri díjnok, 1 postatiszt, 1 kereskedő, 1 technikus és 1 asztalossegéd.

Valamennyit előállították az I. kerületi kapitánysághoz, honnan igazolás után elbocsátották őket, de megindították ellenük az eljárást.

Budapesti tudósítónk, a rendőri sajtóiroda jelentésével szemben megállapítja, hogy a tüntetés sokkal nagyobb és általánosabb volt. Az első tüntetést csak néhány ember rendezte, de az első Gotterhaltétől a másodikig a tüntetőknek sikerült a tömeget felizgatni.

— *Ne hallgassuk a hóhérrótát! — kiabálták. — Ne tőrjünk, hogy nemzeti ünnepeinken ezzel bennünket megbélyegezzenek. Semmi közünk az osztrák dalhoz!*

A második Gotterhalténál már százan és százan énekeltek a Kossuth nótát és abcugoltak. Ezt a tüntetést folytatta el a rendőrség erőyes közbelépése.

A templomban a mise alatt semmit sem tudtak a tüntetésről.

Nagy reformok a debreceni posta- és táviró-hivatalnál.

Uj táviró-hivatalok felállítására. Táviró- és távbeszélő tanfolyam Debreczenben. — Bejelentő váltó a telefonosztálynál. — Uj vezeték Kassával és Nagyváraddal.

Az a harmadfél esztendő, amióta Siket Traján áll a nagyváradai posta- és táviró-igazgatóság élén, egész sorát hozta meg a kerületben a közérdeket szolgáló praktikus reformoknak. Az igazgató figyelemmel kísérte a kerület egyes helyiségeinek fejlődését és az annak nyomában megnyilvánuló, jogos kívánságoknak kielégítését mindjárt hivatalba lépése után kilatásba helyezte.

A debreceni viszonyok megváltoztatása sem kerülte el Siket Traján figyelmét s a posta-igazgató belátta, hogy a debreceni posta a maga régi állapotában nem szolgálhatja kellőképp a kereskedelmi élet fellendülésével kapcsolatosan vele szemben támasztott igényeket. A postának, a táviró- és a távbeszélőnek nagyarányú fejlesztését sürgette már hosszabb idő óta Debreczen város közönsége s hogy ez a sürgetés mennyire jogos volt, azt legmeggyőzőbben bizonyítják azok az intézkedések, amelyekkel Siket igazgató a meglévő bajok orvoslására szánta el magát. Az alábbiakban

részletezzük azokat a reformokat, amelyeket a nagyváradai postaigazgatóság Debreczen egész közönségének, de különösen a kereskedő-világnak általános megelégedésére és örömeire életbe léptetett:

Uj táviró-hivatalok.

A debreceni közönségnek régi óhaját teljesítette Siket Traján nagyváradai posta- és táviró-igazgató, amikor a kereskedelmi miniszternél kieszközölte, hogy a Péterfia-, Hatvan-, Csapó- és Szent Anna-utcai posta-hivataloknál a táviró-bevezetését kieszközölte. Az új táviró-vezeték, Ratkovszky Béla táviró-építési vezető építési és rövid idő alatt a forgalomnak átadják.

Távirda- és távbeszélő tanfolyam.

Az új táviró-hivatalok megnyitásával kapcsolatosan Siket Traján nagyváradai posta- és táviró-igazgató a Piac utca 36. szám alatt, a régi kataszteri épületben ez alkalommal először Debreczenben táviró- és távbeszélő tanfolyamot rendezett be s ennek vezetésével Nagy Sándor posta- és táviró-tiszt, a nagyváradai igazgatóság táviró-előadója bizta meg. A tanfolyamot folyó hó 20-án Niedermann Antal posta- és táviró-titkár már meg is nyitotta. A hallgatók száma 33.

Az a körülmény, hogy a táviró- és távbeszélő tanfolyam Debreczenben még sohasem volt, annak az élénk bizonyítéka, hogy Siket Traján posta- és táviró-igazgató a debreceni közönség érdekeit minden körülmények között szíven viseli.

Uj Hughes-távirda-vezeték.

Debreczen közönségének Kassa és Nagyvárad városokkal élénk kereskedelmi összeköttetése arra indította a nagyváradai posta- és táviró-igazgatóság vezetését, hogy illetékes helyen javaslatot tegyen a táviró-forgalom gyorsabb lebonyolítása érdekében.

Javaslat nem is maradt eredmény nélkül, amennyiben a kereskedelmi miniszter felhatalmazta a nagyváradai igazgatóságot, hogy Debreczen, Kassa, Nagyvárad között Hughes (betűnyomó) táviró gépeket szereltesse fel.

Ujítások a távbeszélőnél.

A közönség kényelmére s különösen a távolsági forgalomban bejelentett távbeszélgetések gyors lebonyolítása céljából a helyi távbeszélő központban legközelebb egy új, ugynevezett bejelentő váltót állítanak fel. Ezen új váltó kezelőjének az a feladata, hogy a kért beszélgetést előjegyezze.

Mint hogy ezáltal a többi kezelők az előjegyzés munkája alól felszabadulnak, természetesen, hogy a helyi beszélgetések lebonyolítására gyorsabb lesz.

Ez újítással egyidejűleg az igazgató a táviró- és távbeszélő személyzetet tizenegy fővel szaporította s így ha a személyzet kiegészült, a legnagyobb torgalmakat is akadálytalanul bonyolíthatja le.

Debreczen ez idő szerint Magyarország egyik legnagyobb távirója. Papp Lajos

BALASSA M. ajánlja kávé különlegességeit és

fűszer és csomago üzlete

Piac. és Szent-Anna-u. sarok

:: ::

friss fűszer áruit.

:: ::

Lábizzadás,
Kézizzadás,
és Hónaljizzadás

ellen leg- Molnár-féle SUDORAN. Amerikai recept szerint készült legbiztosabb izzadás elleni szer. Teljesen ártalmatlan. Hatása jobb a nem abban nyilvánul, hogy — mint az eddig ismeretes izzadás elleni szereknél a pírásokat eldugítja vagy összehurzza, — hanem az epidermisen át beszívódván az okot gyógyítja meg, hogy az okozat magától elmaradjon. Bekénés után az izzadás és az esetleges penetráns szag azonnal elmúlik. Ár 1 kor. 20 fill.
Kapható Debreczenben; Mihailovits Jenő, Mauthner, Murakózy és Radákovits gyógyszerárakban, valamint 1 K 30 fill. előzetes be- küldésével Molnár János gyógyszerésznél Szombathelyen.

posta- és táviráda-felügyelő személyében új osztályvezetőt kapott, ki évek hosszú során szerzett tapasztalatait ezen új megbízásában a töle már megszokott lankadatlan szorgalommal és buzgósággal fogja érvényesíteni.

A kaszirnő drámája.

Agyonlőtte magát szobájában.

Vörös hajnal a Pannónia kávéházban.

A könnyelmű világnak, a pezsgős éjjeleknek egy jól irányzott revolverlövéllel mondott búcsút a debreceni Pannónia kávéház felirónője. Egy átmulatott, forró éjszaka után otthagya a tükrös emelvényt, amelynek ő volt az ura s ahonnan a kávéház éjjeli alakjainak, könnyelmű fiatal embereknek futó bókjait hallgatta s fölment a szobájába, — csöndesen meghalni.

Szent István napján a kora hajnali órákban egy hatalmas revolverdurranás verte föl a Hunyadi-utcán levő Pannónia kávéház csöndjét. A vendégek az éjjeli mulatozás után sorban hagyták el a kávéházat. Utolsónak maradt: Krisztian Teréz, a Pannónia fiatal, alig 23 éves kaszirnője, aki talán egy hirtelen jövő gondolattal, elmékedett azon az életem, amelyet befutott s úgy találta, hogy egy ólomgolyóval fogja azt befejezni. A kávéház helyiségében levő szobájába vonult vissza, bezárta az ajtót s egy hatlövetű revolverrel mellbelőtte magát. A lövés zajára a pincérek s a kávéházban levő szolgaszemélyzet odafutott, az ajtókat betörték s a földön fekvő ott fekvő tragikus véget ért leány, akinek mellől sűrűn patakzott a vér. A golyó a szívet járta keresztül a szerencsétlen leánynak, aki azonnal meghalt.

Krisztian Teréz, az öngyilkos kaszirnő már régen áll a Pannónia kávéház szolgálatában. A kávéházban megforduló fiatal emberek nem egy szerelmes vallomással ostromolták a csinos fiatal leányt, azonban tartós kalandról senki sem tudott s így valószínű, hogy nem szerelmi bánat adta a leány kezébe a gyilkos fegyvert.

A kávéház személyzete előtt sohasem tett említést szándékáról a mindig jókedvű leány. Csütörtökön este volt csupán rossz hangulatban s pénteken hajnalban már végzett az életével.

Az öngyilkosságról a kávéház tulajdonosa már a kora reggeli órákban értesítette a rendőrséget, ahonnan az ügyeletes rendőrbiztos azonnal megjelent a helyszínen s jegyzőkönyvet vett fel.

Levelet, amelyből az öngyilkosság oka ki tudódhatott volna, nem hagyott hátra Krisztian Teréz. Mindössze az öngyilkos leány ruhái között találtak egy papírszelet két, amelyen arról számolt be, hogy különböző helyeken összesen száz korona tartósa van.

Az életunt felirónő holttestét kiszállították a kórházba, ahonnan holnap temetik.

SPORT.

Football mérkőzések Debrecenben. Már régebben közöltük, hogy a D. T. E. football-szakosztálya módot akar nyújtani

a debreceni sportkedvelő közönségnek a közkedvelt labdarugó játék megismerésére. A közeljövőben megkezdődő mérkőzések előtt a D. T. E. csapata erősen trainiroz, hogy az egyet régi híréhez méltó ellenfél lehessen. Holnap, vasárnap délután a nagyerdői sporttéren D. T. E. első és második csapata kerül szembe Erre az érdekes mérkőzésre felhívjuk a sportkedvelő közönség figyelmét.

Debreceniek az uszó versenyen. A szent István-napi miskolci uszó meetingen — mint előre is jeleztük — debreceni uszók is starthoz akartak állani az 50 és 100 yardos futamokban. Törekvésüket azonban meghiúsította a versenyvédnökségnek az a sportszerűtlen eljárása, hogy 50 yardos gyorsuszás előfutamat délelőtt rendeztek meg, anélkül, hogy versenyzőinket erről értesítették volna. Ilyen körülmények között csak Gyomlay György indulhatott a 100 yardos uszásban, melyet meg is nyert volna, ha egy miskolci versenyző keresztzése nem akadályozza meg képességei kifejtésében. Így azonban a 2. ik helyen végzett. Hír szerint úgy a keresztzésnek, mint a rosszkaratú versenyrendezésnek a Magyar Uszó Szövetség előtt lesz folytatása, annál is inkább, mert a D. T. E. uszói sérelmét teljes n magáévá tette.

A fejedelmi vendégek a Hortobágyon.

Érdekességek a pusztai kiránduláson

A trónörökös és leányai elintáztak.

Közel három napig tartózkodott a bajor trónörös felesége, leányai s előkelő kísérete Debreczen városának vendéglátó falai között. Megnézték, megcsodálták ennek a szintizta magyar metropolisnak minden nevezetességét. A fáradságot nem kimélve, a turisták nemes lelkesedésével keresték föl a magyar csodát: a Hortobágyot s akik a fejedelmi vendégek közelében voltak, nem győzik e égge esetelni azt az elragadtatást, szinte bámulatot, amelyet minden szépségével, specialitásával a Hortobágy váltott ki a főherceg és leányai előtt. A város vezetősége a magyarok híres vendéglátását nem tekintette banális közhelynek, hanem mindenben azon volt, hogy a fejedelmi vendégek el ne mulasszanak egy olyan érdekességet sem, amely szorosban Debreczen városához, vagy a Hortobágyhoz tartozik. Körültretekintő, gondos kalauzolás kísérte mindent a magas személyeket s ma, amikor Debreczen városát elhagyták, a legőszintébb elismerés az a pár szó volt, amit közvetlenül az elutazás előtt mondott a főhercegnő, hogy:

— Annyi élvezetben, amennyi Debreczen városban fogadta őket turista kirándulásuk alkalmával sehol nem volt részük.

A fejedelmi vendégeknek első napos debreceni tartózkodásukról bőven beszámoltunk olvasóinknak a Szent István-napi hortobágyi kirándulásról, kiküldött tudósítónk jelentése alapján az alábbiakban számolunk be.

A főhercegnő a Hortobágyon.

Pénteken, hajnali négy óra előtt indultak utnak a fejedelmi vendégek kíséretükkel együtt a Bika-szállóból. A nyári turista ruhát melegebb öltözékekkel váltották föl. Három kocsival hajtottak ki a Hatvan-utcai állomás-

hoz. A perronon ott várta a magas vendégeket az állomásfőnök és helyese Ozory tb. rendő kapitány Szóts biztossa. A vonat, amelyhez szalon kocsijuk volt hozzákapcsolva, Fritz főellenőr vezette. A kiránduló társaságot képezte Mária Terézia trónörökös, Gertrud, Aldegunde, Wiltrud és Gundalinde főhercegnők, Wulfen báróné udvarhölgy és Ferchl alezredes. A vonat indulása előtt még egy kedves kis epizód történt. A legkisebb fenség a serdülő Gundalinde főhercegnő sehogyssem barátkozott meg még a nagyon korai fölkeléssel, mert a perronon levő padon jóízűen elszenderedett. Amikor a főellenőr jelentette, hogy a vonat készen áll, akkor keltette föl mosolyogva a főhercegnő legkisebb leányát.

A hortobágyi csárdánál.

Kévessel hét óra előtt érkezett be a vonat a hortobágyi állomásra. Ottan már Király Gyula tanácsnok, Markovits ménestemester és Nagy Sándor mátai biztos várták a fejedelmi vendégeket. Király Gyula bemutatta a fenségeknek Markovitsot és Nagy Sándort, majd a következő sorrendben ültek kocsira:

A város négyes fogatán ült a trónörökös, mellette Gertrud leánya. Szemben Király Gyula tanácsnok Adelgunda főhercegnővel. A ménestemester kocsijában foglalt helyet Ferchl alezredes Wilfen bárónővel. A város második fogatán ült a ménestemester, a mátai biztos és Ozory István rendőrkapitány.

Ebben a sorrendben haladtak a kocsik a hortobágyi csárdáig, ahol a vendéglős magyar ruhában fogadta a fenségeket. Már mindjárt a csárda elragadtatta a főhercegnőket. Megérkezés után rövid, magyaros reggelit szolgáltak fel. A csárdától a három kilométer távolságra fekvő törzsméneshoz hajtottak a vendégek.

Amint odaértek, egy eredeti megjelenésű csikós, nagy kék lobogó ingben, katonásan jelentette a ménes létszámát, Király Gyula tanácsnoknak, aki viszont németül tolmácsolta a főhercegnőknek a jelentést. Ezután körutazást tettek s megtekintették a hatalmas lóállományt. A főhercegnők el voltak ragadtatva a gyönyörű anyagától. Majd a csikósok egyenként vezették elő az országos hírt hortobágyi lócsaládokat. Különösen el voltak ragadtatva a híres Nóniusz 29-től. A főhercegnők aztán elmagyaráztatták a híres lócsaládok származását.

A ménesből egyszerre előtermett a legnépszerűbb ló: Terka a Hortobágy kedvence aki hízve szaglászta a tanácsnok zsebeit, hogy van-e benne cukor. Az érdeklődés központja persze csakhamar Terka lett s a főherceg kisasszonykák egy egész tállal osztották ki neki a jutalom-cukrot.

Csikós-bravurok.

Az istállóból csakhamar karikások, pányvák kerültek elő s a hortobágyi legények csodálatos bravurral mutatták be, hogy mint pattan a magyar csikós lovára, hogyan tereli össze karikással a szabad ménest s végül, hogyan fogják ki a pányvával a szükséges lovat. A főherceg kisasszonykák kezüket csapták össze a csodálkozástól s elragadtatva mondták, hogy ilyen ügyességet még életükben nem láttak.

HARABÉCZY FEST, MOS, TISZTIT
DEBRECZEN, SZÉCHENYI-UTCA 42.

Vilmos császár archépe.

A ménestől egy csikós házához hajtattak a vendégek. Bementek a lakásba és sokáig meglepetve nézték a nagy tisztaságot, az eredeti magyaros berendezést. Feltűnt a trónörökösnek, hogy a falon Vilmos német császárnak az archépe függ. Megkérdezte a csikóstól, hogy vajon mint kerül ide ez a kép. A magyarázatot erre maga a csikós adta meg a következőkkel:

— A Vilmos huszároknál szolgáltam fenséges asszonyom a magyar királyt. A német császár volt az én ezredtulajdonosom, hát illőnek találtam, hogy az archépe a lakásomat díszítsem. Szembe volt Viktória császárnénak is a képe, mire a csikós megjegyezte:

— Megvettem a felséges asszony képét is, úgy illő ez egymás mellett.

A társaság ezután egy taggal szaporodott. A legszükségesebb pillanatban, mint rendszeren, érkezett meg Letzter József, aki kocsin érkezett ki a Hortobágyra. Persze az ő megjelenése a fotográfia-kultusz megindulását jelentette. Erre csakhamar bő alkalom is kínálkozott. A háznép, cifra ünneplő ruhájukban festői csoportba állította Letzter József és Wulsten báróné, valamint Viltrud főhercegnő lefotografálták a kis társaságot.

Megjött a délibáb.

Innen a gulyákhoz mentek a vendégek. Közben vagy három kilométernyi területen mesés szép színpompás virágokat pillantottak meg. A kocsikat megállították s a szép tájtól elragadt társaság gyönyörű bokrétkárral szedtek a virágokból. Itten újból előkerült a fotográfáló gép. A trónörökösnek pedig elővette festékes palettáját s akvarellvázlatokat rögzített meg skicc könyvében mesteri vonásokkal. A kútnál levő törzs gulyáknál szintén fölvételeket készítettek.

Ekkor már magasan állott a nap s valaki a társaságban így kiáltott föl:

— Itt van a délibáb!

Tényleg a hatalmas pusztaságon megjelent az ezerszinű csoda: a délibáb a maga káprázatos panorámájával. A trónörökös és lányai szólni nem tudtak a gyönyörűségtől és sokáig elragadtatva nézték a csodás jelenséget. A főhercegnő erről is vázlatokat készített. Időközben délfelől járt az idő s aktuális lett Jókainak egy mondása.

— Hogy most elég a délibábból, jöhetne a déli leves.

A hortobágyi menü.

A törzs gulyáktól újból a hortobágyi csárdához mentek, ahol a következő ételeket találtak föl a fejedelmi vendégeknek:

Csigaleves.

Gulyás.

Kacsa sült—Tök kaposzta.

Turós csusza. Álmás, káposztás rétes.

Gyümölcs, sajt. Borok.

Mulatságok a pusztán.

Ezután apró mulatságok következtek. A pusztá kedvence a parányi kis Tóth Sándor az ő idomított szamarával mutatta be produkcióit, amelyeken igen jól mulattak a fenségek. Délután jelentették, hogy a vonat készen áll Debrecen-felé.

Kézzsoritással bucsúztak el a fenségek

a pusztá en bereitől s délután hat órára érkeztek meg Debrecenbe.

Az elutazás.

A kisállomáson megjelent Kovács József polgármester, aki a főhercegnőt a város nevében szíves szavakkal köszöntötte.

Mária Terézia főhercegnő magyarul reflektált a beszédre s kijelentette, hogy minden, amit látott elragadta úgy őt, mint leányait. Debrecenben nagyon jól érezték magukat.

A főhercegi vendégek ezután a Bikába hajtattak, ahol átöltöztek. Nyolc órakereste megvacsoráztak s azután visszavonultak lakosztályaikba.

Ma reggel 8 óraker utaztak el a magas vendégek. Már tegnap este megékezett Münchenből hatalmas termes szalon kocsijuk. A kocsit ott várta a Szatmár felől jövő gyorsvonatot, melyhez hozzá kapcsolták a főhercegnők annyira megkedvelték Debrecen, hogy a pályaudvaron tartózkodtak mindaddig, míg a vonat el nem indult. Mikor már majdnem indult a gyors vonat, akkor szálltak fel a gyönyörű termes kocsiába.

A pályaudvaron künn volt Király Gyula tanácsnok, Ozory István tb. kapitány, akiknek még egyszer szíves köszönetet mondtak kalauzolásukért. A főhercegnő Ozory István tb. kapitányt kedves emlékekkel lepto meg. Egy gyönyörű arany melltűt ajándékozott a rendőrkapitánynak.

A pályaudvaron ott volt még Szabó Elek polgármesteri titkár, Letzter József, aki reggelre már el is készült a művészi kivitelű hortobágyi képekkel s átadta őket a trónörökösnek, aki szívesen kézzsoritással köszönte meg a pompás képet s arra kérte Letztert, hogy a többieket Münchenbe küldje el a címére. Az állomáson levő tömeg éljenzése közben indult el a vonat s a fenséges vendégek zsebkendő lengetéssel mondtak egy utolsó üdvözlést Debreczennek.

Vasuti hordárok bűnei.

Merénylet a püspökladányi határban.

Kifosztott üzletek.

Négy püspökladányi vasuti hordár galád szövetséget alakított s elhatározták, hogy Szent István-napján, amikor az üzletek zárva vannak, kifogják fosztani a boltokat. A diszes társaság tagjai tervüket ugylátszik nemcsak hogy hangoztatták, de végre is hajtották. Az ünnepnap estéjén, a mikor a sötétség kedvezett is tervöknek, fogtak hozzá a munkához. Rendőr sehol sem volt s a négy alak: Döge Lajos, Kiss István, Kovács Lajos és Lengyel Elek sorra járták az üzleteket. Három püspökladányi üzletet tartottak a legalkalmasabbnak tervük keresztülviteléhez.

Az éjszaka folyamán Kohn Ödön és Györy Mihály vegyeskereskedők üzletébe törték be, ahonnan dohányt s több mint száz korona készpénzt vittek el. Innen Fe-

rencz Béni hentesmester üzletébe mentek, ahonnan elvitték ugyszólván az összes húsrúkat. A betörő hordárok a nagy munka után hatalmas dáridót csaptak s munkájukat egy borzalmas tettel fejezték be. A lopott holmik jó részét elfogyasztották, bort ittak rája s mint akik legjobban végeztek dolgukat, a határ felé mentek.

Az országuton a bestiális csordával szembe jött Bakonya Mária, egy fiatal, 22 éves leány, aki tejet vitt be Püspökladányba.

A minden emberi mivoltukból kivetközött emberek körülfogták a védekezni sem tudó leányt. Leteverték a földre. Az egyik a kezét, a másik a lábát fogta meg, a narmadik pedig gyalázatos merényletet követett el a lányon.

Aljas szerepüket aztán felváltották s a szegény leányt betegten otthagytak az árokban.

Másnap már kitulódott mind a két dolog s a bestiális hordárokat a csendőrök letartóztatták.

Fogházra ítélt debreceni postatiszt.

Váltóhamisítás nagyban.

Egy jobb sorsra érdemes, a züllés lejtőjére jutott debreceni postatiszt került ma a debreceni törvényszék büntető tanácsa elé. A szerencsétlen ember: Bagossy Ferenc volt debreceni posta és táviráda tisztviselő, aki itt Debrecenben több rendbeli váltóhamisítást követett el. A vádlottak padján töredelmesen bevallotta bűnét s a bíróság a lehető legenyhébb büntetést mérte ki a megtévedt s a becsületesség utjáról letért tisztviselőre.

Ez év május havában történt, hogy Bagossy Ferenc postatiszt, hogy anyagi zavaraitól meneküljön, egy hatszáz korona összegről szóló váltót nyújtott be a közgazdasági bankba. A váltóra Budaházy Albert nyugalmazott postafőtiszt nevét hamisította reá s még egy nem létező nevet írt oda. Délben kellett volna a pénzért menni, közben azonban ugylátszik, megbánta tettét, mert nem ment föl a takarékpénztárba, hanem Pestre utazott.

Julius havában azonban ismét pénzzavarba került Bagossy s egy 500—500 koronáról szóló váltót állított ki. Ezekre Bagossy Ferencné és Budaházy Albert nevét hamisította s az Alföldi takarékpénztárnál számoltatta le a váltókat, ahol azokat ki is fizették. Másnap újból egy hamis váltót nyújtott be a debreceni első takarékpénztárhoz. Itt azonban fölismerék, hogy az aláírások hamisak s délben, amikor Bagossy a pénzért feljött detektívek letartóztatták. A fölvert pénzt még megtalálták nála s azóta a debreceni törvényszék vizsgálati foglya.

Ma számolt be bűneiről a szerencsétlen tisztviselő s a bíróság, az enyhítő körülmények tekintetbe vételével hét havi fogházra ítélte Bagossyt. Ugy a vádlott mint az ügyész föllebezett.

Urak és hölgyek figyeljenek.

Bámulatos olcsón vásárolhatnak Fischer Menyhért cipőkereskedésében Hatvan-utoza II. szám alatt a legjobb minőségű sajtát: gyártmányu cipőt. — Tessék egy próba bevásárlás által meggyőződni.

HIREK

Aerenthal a királynál. Ischl-ből táviratozzák: Aerenthal Lexa gróf külügyminiszter ma kihallgatáson jelent meg a királynál akinek megköszönte grófi kitérítését. Majd a külügyi helyzetről tett jelentéj őfelségének s főlemlitette, hogy a delegációt legközelebb egybehívják.

Kitérítés. A kereskedelemügyi miniszter Sztankay F. Béla debreceni fémipari szakiskolai igazgató előterjesztésére Csizmazia Rezső fémipari szakiskolai művezetőt kiváló szorgalmáért 200 korona kitüntető jutalomban részesítette.

Bleriot fölszállása Budapesten. Budapestről táviratozzák: Megírtuk, már, hogy Bleriot, a híres francia léghajós megígérte, hogy Budapestre jön. Müller Károly impresszárió ma egy táviratot kapott, amelyben jelzi Bleriot, hogy fölszállást is rendez Budapesten. A mérnöke a napokban már a fő árosba érkezik, hogy az alkalmas területet megjelölje. Érdekes, hogy Bleriot a bécsi és berlini megfigyeléseket nem fogadta el.

Inségmunka Hajdumegyében. Hajdumegye közigazgatási bizottságának e havi ülésén történt, hogy Kovács Gyula alispán jelentést tett a hajdumegyei munkásnyomorról, melyet a rossz gazdasági esztendő idézett elő. A közigazgatási bizottság elhatározta, hogy sürgős feladatot intéz, hogy a tervbe vett Debrecen-tokaji ut első szakaszának építéseit mint inségmunkát rendelje el. A felterjesztést ez alkalommal elég gyorsan elintézték a miniszteriumban. Már leérkezett a kereskedelmi miniszter leirata, amelyben Debrecen-tokaji főút első szakaszának a Debrecen-böszörményi útnak építését elrendeli. Ezenkívül intéz kedik a leirat arról is, hogy a szükséghez mérten a Dorog-Nánás közötti ut építéséhez is fogjanak hozzá. A két ut építésének költségei 610.502 kor. 54 fillért tesznek ki, ami bizonyára enyhít egy időre a sok inséges hajdumegyei keresetnélkül levő munkáson.

Kereskedők és iparosok tanulmányutazása Máramarosmegyébe. A termelő és a adó közötti kapocs szilárdítását s a két faktor közvetlen érintkezését célzó mozgalmat indított meg Rédei Rezső dr. kamarai s. titkár és Sztankay Béla szakiskolai igazgató a múlt hó közepén akkor, midőn az érdeklődőket felhívta, hogy Máramaros vármegye ipartelepeinek tanulmányutazása céljából társas kirándulásban vegyenek részt. Feleslegesen tartjuk rámutatni azon anyagi és erkölcsi előnyökre, melyben egy a termelők, mint közvetítők részesülnek akkor, midőn csekély anyagi áldozattal aránylag nagy sikereket érnek el s e mellett a hasznos az élvezetessel kötik össze. E tanulmányuti kirándulást mintegy három-négy napi időtartamra tervezik; ez idő alatt megtekinthetők lennének a következő ipartelepek: hajlitott fabutorgyár, cirokseprőgyár, gőzfűrés, ónacélárugyár, vasgyár, üvegyár, gipszgyár és esetleg a sóbányák is. A kirándulás költsége személyenként körülbelül 40 korona s ebben az árban benne van az étkezés, utazás és szállás költsége. Jelentkezéseket a kereskedelmi és iparkamara titkári hivatala fogad el a folyó hó végéig. Az utazás szeptember hó első felében van tervbevéve.

Tíz az Arany János utcában. Éjfél után egy óraker az Arany János utca végén levő Horsch H. asztalos műhelyében tűz ütött ki. A tűzoltók kivonultak, azonban munkájuk már alig akadt.

Bronzkori urna temető Hajdubagason. Debrecen város muzeuma a szomszédos Hajdubagason bronzkori urna temető feltárását kezdte meg aug. 17-20 ik napjain. A temető Hajdubagos és Derecske között a Daraboshegy nevű dűlőben fekszik, Nemeth Imre és Csapp Károly földjén, akik ingyen megengedték az ásást. A muzeum öre eddig körülbelül 450 négyzet méter területet kutatott fel, ahol tizenegy urnafészkekben harminc kisebb nagyobb urnát és különféle apró bronzékszert, landzsát és nyilhegyet talált. Az urnák oly magasan állanak, hogy a mélyebben járó eke a legközelebbi földjét és száját már összetörte és több urnát ki is fordított a földből. Emiatt megis ritkult a csucskövekkel, fűlekkel, geometrikus vonalakkal és hornyolatokkal gazdagon díszített temető edények sora a Darabos-hegyen. Ugyanezen alkalommal a hajdubagosi református egyház a muzeumnak ajánlkozta urasztali régi nagy boros kancsóját, amely debreceni fazekas munka. A muzeum öre pedig vétel útján igen szép bronzkori díszet szerzett. Lelehelte a bagosi erdő.

A boszniai tartalékosok segélye. Debrecen város katonai ügyosztálya a következőket teszi közzé: A minisztertanács 1909. évi április hó 18-án tartott ülésében elhatározta, hogy az 1882. évi XI. törvényoikk rendelkezései alkalmazását nyerjenek a Boszniában, Hercegovinában elhelyezett közhadseregbeli csapatoknál, valamint a haditengerészetnél külpolitikai viszonyok következtében szükségessé vált létszámkiegészítés céljából. Ő cs. és kir. apostoli királyi felségének 1908. évi november hó 15-ről kelt legfelsőbb elhatározása alapján behívott, illetőleg visszatartott tartalékosok és póttartalékosok gyám nélküli családjára is. Ezen minisztertanácsi határozat következtében a m. kir. belügyminiszter ur a segélyre igényt tartó családok sürgős összeállítását rendelte el. Felhivatnak ennél fogva mindazon kivételes tényleges szolgálatot teljesített tartalékos és póttartalékos katonák, akik családjuk segélyezésére igényt tartanak, hogy összeírásuk végett jelentkezzenek a katonai és ill. ügyosztálynál (városház emelet, 19 ajtószám) azonnal, de legkésőbb aug. 25-ig jelentkezzenek.

A Debreczeni Zenedőbe való beiratkozás szeptember hó 6-án kezdődik. A A tandíj olcsóbb bármelyik zeneiskola, vagy magántanító tandíjánál s tetszés szerinti részletekben fizethető. Kezdő növendékek hetenként 3 anórárt, a többiek 3 gyakorlati s 1 elméleti órát kapnak. Bővebb felvilágosítás nyerve s a zenede helyiségében szeptember 6-tól 12-ig délelőtt 11 órától 1 óráig. Az igazgatóság.

Elűtötte a vonat. Hajduböszörmény és Hajdudorog között tegnap szerencsétlenül történt. A vonat elűtötte Balogh Terézia nevű 21 éves leányt. Balogh Terézia rendkívül súlyos sérüléseket szenvedett, úgy hogy életbenmaradásához nagyon kevés a remény.

Merénylet a Szent-István templomban. Bécsből táviratozzák: Kínos szenzációt keltett ma a Szent-István templomban az a botrány, amit egy öreg napszámos idézett elő. Míse közben a napszámos egy hatalmas követ hajított az oltár fölért függő

igen értékes Mária képre s az megrongálódott Ebből persze nagy zavar keletkezett. A misét abba hagyták, a merénylő napszámost pedig a rendőrség letartóztatta.

Pöstyén fürdő máris 11.000 fürdővendéget számlál, akik reumájuktól, köszvényüktől megszabadulandó, a világhírű kénves iszappforráshoz zárandokoltak. Szinte kömondásossá vált a fürdő gyógyereje és époly speciálitása hazánkban, mint Tokaj isteni nedűje. A vendégáradat késő őszig tart, mivel a fürdőhely enyhe klímája a kedvező eredményt hathatósan előmozdítja.

Házasságok. A debreceni állami anyakönyvi hivatalban a mai nap folyamán a következők kötötték házasságot: Molnár Sándor—Szeles Juliánával, Szendi István—Páti Máriaival. Házassági kihirdetés végett jelentkeztek, Deák Péter—Cséka Juliánával, Szabó József—Lakatos Juliánával.

Orlov vallott. Zürichből táviratozzák: Orlov, fiumei a bankrablásnak Zürichben letartóztatott tettese tegnap délelőtt töredelmesen bevallotta, hogy ő le lőtte a „Fiumei Népbank” igazgatóját.

Fényes, nagyszórá, zseniális! Ez mind az Arany Bika Mulató új műsorára vonatkozik. Ilyen jó programja talán nem is volt még ebben a szezonban a Mulatónak. A publikum elragadtatással beszél a kiválóbb-nál-kiválóbb attrakciókról főleg az „Alpesi csillagok” gyönyörű énekszámairól. Minden sikert a konferáló dr. Szalay József javára kell könyvelnünk. O mint író és mint színész egyaránt kiváló. És a gárda méltó hozzá. Duszay Angela csupa temperamentum és ügyesség, Ferenec Valéria mindig decens és diskret. Kovács Vilma valóságos kirakattárgy. Az Arany-Bika Mulató előadásait hangos derűtség és jókedv jellemzi. Egyéb meg nem is kell. Legfeljebb még a telt ház. No de az meg van.

A hadsereg ruhái. A cs. és kir. közös hadügyminiszterium 1918. sz. alatt megküldötte a debreceni kereskedelmi és iparkamarának a hadsereg ruházati és felszerelési cikkeire szóló pályázati hirdetményt. Ez a hirdetmény a kamaránál betekinthező. Ezenkívül a f. hó 24 én megjelenő „Budapesti Közlöny”-ben teljes terjedelmében meg fog jelenni. A pályázati határidő 1909. év október hó 9 én déli 12 óraker jár le.

A svédországi általános sztrájk. Stockholmból táviratozzák: A nem szociálista svéd munkásszövetség tapjához körlevelet intézett, amelyben azt mondja, hogy az általános sztrájk olyan irányban fejlődött, hogy az elnökség a sztrájkot többé nem helyeselheti. Felszólítja ezért a szövetség tagjait, hogy a munkát lehetőleg augusztus 23 án ismét megkezdjék. — Stockholm, aug. 20. A tegnap elindított vonatokról szóló következő kimutalás fogalmat adhat a jelenlegi forgalomról: az államvasutak 351 személyvonata közül 15 indult el, tehát 4.3 százalék, az államvasutak 270 téhervonata közül 90, tehát 33 százalék, a svéd államvasutak 621 vonata közül 105, tehát 17 százalék. Svédországban 142 magánvállalkozásban lévő vasút van, amelyek közül tegnap 97 indult el.

Nevetny J. cégről beszél most mindenki, kinél ardelemelés nélkül csekély havi részletre kaphatók jégscetrények, pénzscetrények, gramofonok, gramofonlemezok, fényképező gépek, lát- és tácsövek, mindenféle fegyverek, mindenféle hangszerek. Helyi képviselő Schwartz Dániel, a városházával szemben. Kérjen árjegyzéket. Diszkrét biztoítva.

Uj! Uj! Uj! üveg és porcelán üzlet nyílt Glück József cég alatt Debrecen, Piac-u 6 a nagytemplommal szemben. Szigorúan szabott árak

— **Relytélyes gyilkosság a debreceni határban.** Miegdőbentő s relytélyes gyilkosság történt a debreceni határban. Erdődy Dániel gazdálkodó tegnap az acsádi-uti tanyáján a munkásaival együtt mulatozott. A mulatságnak azonban nagyon tragikus vége lett, mert reggelre a földbirtokost egy széna boglya tetején holtan találták. A fejtűnést keltő esetről jelentést tettek a debreceni kir. ügyésznek, ahonnan a vizsgálóbíró Kovács Péter dr. és Horváth Arthur dr. törvényszéki orvosok mentek ki a helyszínre. A tettesteket állítólag a csendőrök már el is fogták, a neveket azonban egyelőre még titokban tartják. A földbirtokos holttestét ma szállították be a kórházba.

— **Rablógyilkosság a Halápon.** Csütörtökön, az esti órákban rablók jártak a Nagy József halápi 71. szám alatti tanyáján. Szénát akartak lopni, amit azonban a gazda észrevett. A három ismeretlen alak ekkor rátámadt Nagy Józsefre s egyik a hasába, másik a mellébe lőtt, azután elmenekültek. A súlyosan sérült embert beszállították a kórházba, ahol tegnap hallgatta ki a rendőrség. Nagy József elmondta az esetet, de a rablók közül egyet sem ismert fel. A csendőrség erőlyesen nyomoz s valószínűleg hamarosan kézrekeríti a gyilkosokat.

— **Kérelm.** Egy „Közigazgatási Jog” című könyv szeptember délután a Nagyerdőn elveszett. A megtaláló szíveskedjék Miklósvégy 36. szám alá hozni; illő jutalomban részesül.

— **Néth zeneiskolája.** Hunyadi-utca 10. sz. (Royal mellett) A beiratás naponta 8—11-ig d. u. 5—6-ig. Néth zeneiskolájáról tájékoztató ingyen kapható Schmidt S. ur hangversenyében.

— **Új és használt tankönyvek.** Antalffy Józsefnél már most beszereshet. Piac 44.

— **Balassa M.** fűszer cseréje fi-létében Piac és Szent-Annas arok. Naponta friss prágai sódar és felvágottak.

— **Fényképezési készületek és kellek** kaphatók legolcsóbb árban Thaisz Arthur papírkereskedésében.

— **Kugler Gerbeaud** cukorkák főrakára Kontsek Gézánál.

— **A legzsebb, legtisztább és legújabb kiadású ódon tanácsnyvek félárért** már most kaphatók Aczél Henrik antiquariumában. Piac u. a ref. kistemp'ommal szemben. Telefon 575. Vidéki megrendelések pontosan elintéztetnek.

— **A Royal kávéházban** ma és a következő napokon Pongrácz Lajos és Oláh Rudi, az elhúrt Rudolf trónörökös volt udvari zenésze teljes zenekarával hangversenyez.

Regény-Csarnok.

A bojár leánya.

— Regény. —

(96.)

Irtá: **Vértesi Arnold.**

Még nem jött. Kérte, hogyba megérkezik a várt levél, ne adják ki senkinek, csak neki személyesen.

Menet közben is, visszatérőben is gondosan körülnézett, nem lát-e valahol maga után kullogni valami kém? Nem küldött-e atyja vaakit után, a ki lépteire lessen s

legyen róla hol járt? Nem látott senkit. Talán sikerült kikerülnie a kémeket, talán nem vették észre?

Mindennap megtette volna a roppant szalozó utat, ha attól nem félt volna, hogy atyja kémei kilesik, megtudják, hová megy s azután megelőzik. Oly nagy volt lázas nyugtalansága, melylyel a levélre várt, hogy éjente alig bírta szeméit behunyni.

Folyvást lázas képzelődések vették körül, éjjel nappal látta képzelésében a bojár nőt, édes anyja kora halálának okozóját, hogyan hajtja le kevély fejét szégyen és kétségbeesés miatt. Ártatlan lehetett a szézeny nő, de a fiu. kinek anyja miatta szállt sírba, könyörtelen volt iránta.

Kevély, f-nhéjázó nőnek gondolt képzeletében, lerajzolt magának egy alakot, mint a milyet rajzol magának az ember a gyűlölt, soha nem látott szemévekről.

De talán látni fogja nemsokára. Hátha sorai annyira felzaklatták a bojár nőt, annyira felköltötték anyuját, hogy maga fog ide sietni személyesen meggyőződni szalozatáról s férje árulásáról, mert árulást követett el rajta ép úgy, mint első nején. Második házassága érvénytelen.

Igen, a sorok, melyeket irt, gondolt Pali, képesek gyanút ébresztetni a bojár nőben. Hiszen mi okért kérdőzködhetnek esküvőjük napja és évszámáról? Azt mondják, az oláh nők hevesek, ott lent délen forróbb a vér; nagyon és könnyen meglehet, hogy a mint megkapta a levelet nem válaszol rá, hanem személyesen ide siet.

Három nap múlva újra bement Pali a postára. Még sem érkezett válasz.

Műrelmetlen várt újra néhány napot. Mikor aztán ismét a postára ment és mégsem talált ott választ, izgatottsága oly magas fokra hágott, hogy alig alig volt képes még maga fölött uralkozni. Tartott attól, hogy minden óvatosság dacára levele eliskasztatott, atyja kezébe került.

Vagy talán kevélyen félra vetette a bojár nő? Nem az nem igen lehetséges; ily levelet nem igen szoktak egyszerűen ignorálni.

De ha felelt reá, úgy rögtön felelt. Valami sok emberismerettel nem bírt a fiu, ffju korú s magányos, elzárkózott élete nem nyújthattak még neki emberismeretre alkalmat, hanem amennyire gondolkozni tudott, azt gondolta, hogy ily levelet nem igen tesz egy nő sem a fiókjába azon szándékkal, hogy majd ha reá ér, négy öt nap múlva, egy hét múlva felel reá. Vagy rögtön válaszol vagy félreveti s nem tartja méltónak, hogy váraszoljon.

Kevés reménye volt most már a fiunak arra, hogy választ kap Oláhországból. Már annyi idő eltelt, hogy e levél kétszer is megjáhatta volna ezt az utat; ekkor egészen meglepetve megkapta a várt választ.

Rajta volt az oláhországi postabélyeg; a boríték rendes állapotban volt nem látzott rajta, hogy talán valaki fobontotta volna. Férfi kézzel vnt írva a csim, de a levél maga bent női kézírás volt, francia nyelven szólt, mint a hogy Pali itt hozzá, s Marina de Fehér volt aláírva.

A levél írónője esodálkozik, hogy egy idegen urnak kedve jön oly kérdést intézni hozzá s különönsnek tartja, hogy nem inkább hivatalos uton tudakozódik. Kéri, jövőre szíveskedjék az idegen ur ec utóbbi utat választani; most azonban a levél írónője udvarias akar lenni, miután mint a levél aláírásból látja, férjének valami rokonával van dolga s felel neki kérdésre. Folyó évi ápril 2-án kelt egybe Fehér Árminnal, ezen nap tartották esküvőjüket: Nem tudja, miért szükséges ezt tudni a kérdőzködő rokonnak, hanem ha mégis tudni akarja, ime szívesen szolgál e fölvilágosítással.

A fiu háromszor egymásután végigolvasta a levelet nagy fölindulással és nagy figyelemmel, aztán összehajtogatta és eltette.

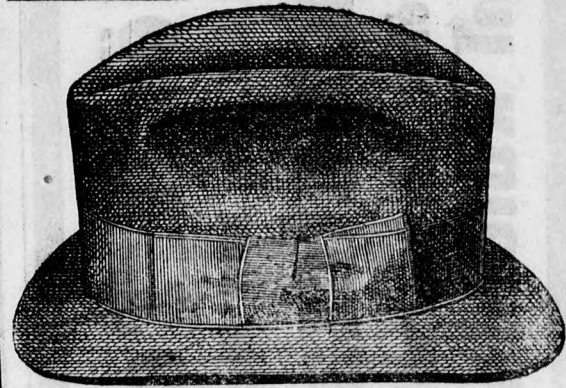
— Ezt nem írhatta a bojár nő, — szólt zordonan magában; — nem írhatta!

Női írás volt, azt nem tagadhatta, de nem akart hitelt adni neki. Csalás és hazugság mint a többi, gondolta magában.

(Folytatjuk.)

KALAP

különlegességek
4 koronától 10 kor.-ig
Lengyelnél
Placz-utca 43.

VIGYÁZAT!

Megyek már egy pár czipőt veszek

u. v. **Elfenbein Adolfnál**
Simonffy-u. Bérház.

mert igazán mondhatom

sehol olyan jó és olcsó

czipő nem kapni, mint nála.

Saját készítmény. Elnyúlhetetlen.

Olcsóbb mint bárhol.

A „Debreczeni Vasöntőde és Géplakatosság”

községi-, gazdasági- és háztartási kutszivattyukból; cséplési-, raktári-, udvari-, kertí vizlecskendőköl; vasvázú keripadok- és díszes veranda butorokból. Kiváló szőlőmalmok- és erőfejtsben felülmulhatatlan berendezésből állanak a Péterfia utca 73 szám alatti raktárhely megszüntetése miatt

LESZÁLLITOTT ÁRAKON ÁRUSITJA.

saját gyártmányu, kiállításoko
többszörösen kintüntetett árukész-
letelt, melyek legjobb szerkesztésű

Telefon 701.

Mindennemű felsőruhák festését, tisztítását, gallérok, kézelők mosás, vasalását a legszebben eszközli

DEBRECZENBEN,
Arany János-utca 10. szám

Koncz József

gőzerőre egész újonnan berendezett kelmefestő és vegyszeti ruhatisztító intézete

Fiúk üzletek:

Bathány-utca 2. Vár-utca 3. sz.
a zenede kisépülete udvarában.

Telefon 701.

Győrfi Testvérek
úri divat, kalap, keztyű, kócsker és opvosi műszerfára
Piacz-utca 30. szám.
Dréher sörösarnokkal szemben.
Gumi különlegességek.

Villamos világitást,

a villamos csengők, házi telefonok berendezését és évi kezelését és minden a szakba vágó legkomplikáltabb munkát úgy helyben mint vidéken a legolcsóbban és szakszerűen — több évi jótállás mellett vállal

FÖLDES SÁNDOR

elektrotechnikai vállalat
Debreczen, Nagytrafik udvar

Minden irányba égő Wolfram-lámpák, ivilámpaszemek, csillárok, izzólámpák nagy választéka a legolcsóbb árban. Kölcson ivilámpák havi 8 korona díjért.

Telefon 210. Telefon 210.

A
„Gyöngyvirág Crème“

az arokrémek gyöngye!

Szeplő, májfoltok, pattanások s bőrbajok ellen kiváló jó szer. Simává, fehérré és üdévé teszi az arcot! Sem higanyt, sem ólmot nem tartalmaz. A nappalra való kréme nem zsiroz, míg az éjjelre való zsiroz. Egy tégely ára 1 korona.

Kapható:

Mihalovits Jenő

„Kigyó“ című gyógyszerárán,
DEBRECZEN.

MEGLEPŐ SZINTE CSODÁLATOS
GYÖGYEREDMÉNYEKA

APTAMÁSI

LITHIUM-GYÖGYVIZ-

*zel gyomor, vesé, hólyag és
bélbántalmaknál vala-
mint asthma, bronchiale,
köszvény és húgysavas
diathesis eseteiben.*

Kapható **Kontsek Géza** fűszer és csemege kereskedésében Debreczen, Kossuth-utca.

Hol van a fogorvos?
Egyháztér 3. szám alatt
Molnár Testvérek

gramafon és lemezujdonságok raktárában, hol mindenkit megnevetet.

Legújabb felvételek:
Göndör Aurél. Atyai tanácsa, Marcsa lánya esküvője.
Rózsa S. Lajos legújabb magyar nő-

tája: Nem tud senki semmit rólam
Schlezák leg híresebb opera énekes, Környei B. Péter pesti opera énekes legújabb felvételei. Bauman Károly összes kupléi.

Tessék meggyőződni.

Donogán és Somossy

Debreczen, Ristemplombazár.

Mosó kelme ujdonságok

Zephyr — Batist —

Ottomán vászon — Kreton

— Volle de laine —

;; óriási raktára ;;

ISKOLÁS FIUK

és leányok részére olcsó, szabott árakon beszerezhetők.

Kész fehérneműk, ingek,
lábravalók, harisnyák, zsebkendők
Paplanok, matraczok, ágylepedő,
flanelltakaró.

Fiuknak Brassói posztók, Leányok-
nak inézeti sötétkék gyapju Che-
viot ruhaszövetek és hozzávalók

SZABÓ LAJOS FIAI cégnél

DEBRECZEN, Rózsa-utca 1.

Alapított 1842-ik évben.

Boros hordó

gyártás és raktár

minden nagyságban

„Margit“-fürdőtelep.

Ugyanott ajtós hordók vannak rak-
táron 1200—1500 literesig.

Iroda: Péterfia-utca 76.

Kádársegédok felvételnek.

Sürgösen eladó

Becsérték fél áráért fél emeletes ház 5 üz-
lettel, 5 lakosztállyal megfelelő melléképü-
letekkel Debreczen állomás Bpest feléi végén
igen forgalmas helyen, a vasuti fűtőházzal
szemben. A telek 1400 □-ól, törlesztéses te-
her van rajta 30.000 korona, a telek magá-
nyosan áll, városi földekkel körülövezve, a
vasutótól 70 méter távolságra. Mindennemű
ipari gyártelepnek megfelel, gyógyfürdőnek
építésére is alkalmas, mert itt található
20 fok meleg kimerithetetlen kénsavas ártéz
víz forrás. Közvetítő illő jutalomban része
sül.

Ertekezhetni lehet a háznál

Jolsvay Imre

tulajdonossal.

KÖZPONTI DROGUERIA

Telefon. DEBRECZEN. Telefon.

Piacz-utca, Városház épület.

Gazdaságok és gyártelepek részére előírás szerinti
berendezett mentőszekrények, kötsze-
rek, desinficiálószerkek: Creolin, Car-
bol, mindennemű állatgyógyászati
cikkok és műszerek. Sertés és marha
tápperek és Fluidok nagy raktára,
ugyszintén nagy választék mindenféle gumitár-
kon, sörkötőben, valamint háztartásbeli mák-
páncs vegyszerekben.

Villamosvilágitást,

telefonok, villamos csengők beren-
dezését, javítását. évi jokban tar-
tását úgy helyben, mint vidéken a
legjobb anyaggal, legolcsóbban es-
közöl

Földvári L.

Debreczeni első elektrotechnikai gyár és villamos
szerelési vállalat.

Csillárok, ivilámpák, villamos motorok, szellőztetők,
dinamok állandó nagy választékban. Raktáron tartom
a legjobb gyártmányú Wolfram és Osmium égőket.

Arroba Wine Company

BÉCS.

Direkt behozatal! Első bevásárlási forrás!
Ajánlja jótállás mellett tiszta és valódi
legfinomabb rég beraktározott spa-
nyol és portugáliai

gyógy és desszertborait.

Malaga, Madeira, Sherry, Port, Marsala
Lacrimae Christi, Vermuth és Cognac.
Eladás 1/1 és 1/3 üveg-ekben eredeti
árakban **Debreceni Ióráktárában**

Steiner Manó

gyógyszerésznél Piacz-utca 30. Fehér hattyu gyógy-
szertár, Telefon 595.

ÉRTESÍTÉS.

Van szerencsém értesíteni a
nagyérdemű építő és építettő kö-
zönséget, hogy a **Hajdu-Szovát**
község jóhírnevű

cserépgyárát

átvettem, melynek cserepeit a leg-
jutányosabb árban fogom kiszol-
galtatni.

Tisztelettel

Károlyi Antal

községi cserépgyáros
H.-Szovát, h. sz. 428.

Vigyázz! Kékre festett kirakat. Vigyázz! Előre haladott időny miatt

A raktáron levő összes áruk mélyen le-
szállított árakban kaphatók u. m.

Gyönyörű himzett batiztok fehér és ecru	23 kr.-tól
Remek mosható delainok	25 "
Jó mosó Zephirek bluzokra és pongyolákra	17 "
Jó mosó angol Zephirek férfi ingekre és bluzra	24 "
Szintartó Kretonok ingekre és bluzra	20 "
Francia Gyapju Delainok gyönyörű minták	63 "
Angol ruha vásznak gyönyörű minták	47 "
1 vég jó minőségű havas vászon	3.65 "
Gyönyörű fekete és színes ernyők	97 "
Csipke applicatiók betétek ezakkok	02 "
120 cm széles gyönyörű nyári szövetek	38 "
120 cm széles és szép Lüsterek minden színben	55 "

Mindenféle bélés áruk, diszgomboz, zsinórok,
szabó kellékek, nagyon olcsó árban kaphatók.

Saját készítésű paplanok.

Tömérdek maradék féláron

Férfi női és gyermek ajour és zarent haris-
nyák. Való angol Princesse fűzők 60 kr.-tól,

Molnár V. J. és Társa fiókja

Czégtulajdonos: Molnár Lukács.

Kossuth és Batthány-u. sarok a szin-
házzal szemben.

500 koronát

szereket annak, ki a **Bartilla fogvizének** használata
mellett övege 80 ft. vajába ismét fogfájást kap, vagy
szája bűzlök. **Bartilla Winkler** Ede, Wien, 19/L, Som-
mergasse 1. Kapható minden gyógyszerárban és
drogonériában — Osakis **Bartilla fogviz** kérendő
Hamisítások bejelentése jól jutalmaztatik. Oly helyekre,
hol nem kapható, bérmentve köldök üveget 5 kor. 80
filléért kapható Debreczen: **Mihalovits Jenő** gyógyszer-
tára a „Kigyó”-hoz.

Mitől döglött meg a kutya?

Schlesinger a telefonnál.

Gramaphonok és hanglemezek!

részletfizetésre is!

Megérkeztek a legújabb felvételek!!

Fráter Lóránt, Gyárfás Dezső, Göndör Aurél, Baumann Károly,
Rózsa S. Lajos és a többi művészek felvételei.

Nagy választék!

DEBRECZEN, HATVAN-U. 8.

Nászéjsza a Radeczky marssal.

Visszontlátás a háremben.

Mélyfürások

LAPP HENRIK-féle

magyar részvény-társaság

Iroda: V. Bálhory-utca 3. BUDAPEST Gyár: X. Kőbányai-ut 45.

A munka szakszerű kiviteléért még
a legnagyobb mélységnél is a legmesszebb
menő szavatosság vállalatik.

Kütfürások

Oppelzer, Draeche, Schnitzler, Kainzbauer tanárok ajánlják Dr. J. G. Popp os. és kir. udvari fogorvos

ANATHERIN 59 ÉV ÓTA EGYEDÜLI

leghatásosabb FOGSZEREIT.

a száját, fogakat, foghúst, torkot rögtön meggyógyítják, csaknem szagtalanok és megszabadítanak a leg-
kínzóbb fájdalmaktól és szenvedésektől. Gyomorra, belekre igen jó hatásuk. Valódi csak az én cégem-
mel, a K. 2.80, 2.—, 1.—, Anatherin fog-erome-tubus — 60, üvegben 1.40 csomagban — 70 Fospor 1.26.
Nem habrik, a fogakat nem rongálja. Kapható gyógyszerárakban, erogériákban és illatszertüzletekben.

A legjobb fém- tisztítószer

Fogyasztás évente
60 millió doboz.

Mindenütt kapható.

Stock-Cognac Medicinal

szavatolt valódi bor-
párlat

Camis és Stock gőzpároló telepéből, BARCOLA.

Egyedül Cognac-gőz-
főző állandó hivatalos
vegyl ellenőrzés alatt.

Kapható minden jobb
üzletben.

Akkumulátorok

200 különf. nagyság K 1.60 tól

Árkap ingyen.

A. LUSCHER, Akkumulátorgyár

Dolsden 22/206.

Évi készítés 100.000 dbnál több.

Hatvan-utcán a kuttal szemben az 54. számú ház eladó.

Területe 400 □-öl. Aki megvenni akarja,
forduljon levélben hozzám. Lengyel Imre
Hajduszoboszlón.

Apró hirdetések.

10 szóig 40 fillér, azontul minden szó 4 fillér, a legkisebb hirdetés 40 fillér.

Vastag betűkből szedett minden szó 8 fillér. Apró hirdetések előre fizetendők. Vidéki tudakozódnál tessék választélyeget csatolni.

Ha valamit venni, vagy eladni akar, tudassa szándékát a „Debreczeni Független Újság” apró hirdetési rovatában, Nincsen gyorsabb, biztosabb és olcsóbb módja annak, hogy célját elérje, mert apróhirdetését már a megjelenés napján sok ezer ember olvassa.

Betöltendő.

Vasalónők és munkás lányok felvétetnek a „Hattyu” gőzmosódába Szalkai utca 3.

Egy ügyes erező és kocsifényező felvétetnek a Vasbutor gyárban.

Ügynökök és képviselők 10 korona napi keresettel minden városban kerestetnek. Küldje címét Jak. König cégnek, Wien. VII/S. Postamt 63.

Elárulandó ügyes felvétetik kenyéruztatás. Péterfia 11. szám.

Előkönyörgő tanmóti állást keresek. Levelet „retorá us” alatt a kiadóba kérek.

Egy fűszeres s gép s erény gépekkel és tanuló tejes elátásai aonnal felvétetik Weber Ede fűszer és vegyes üzletében Ha duszoboszlón.

Ügynökök, házalók, piaci árusok nélkülözhetetlen háziélelmezésére kerestetnek. Cím a kiadóhivatalban.

Segéd és tanuló fizetéssel fő vétetnek Balogh Mj. fűszer kereskedésében Debreczen. Hattyu-utca 15. Új leese kileja 12-16 kr.

Felirónó idősebb ki varói is tud felvétetik Piacz utca 45. sz.

Önállóan dolgozó alj és derék varrónok felvétetnek Vanger Sandornál.

Adás-vétel.

Jókarban lévő czilinder és nagykarika hajós varrógép olcsó árért eladó. Méliusz-tér 12

Az összes fiu és leány iskolákban használandó tankönyvek fél áron kaphatók a Harmathy antiquariumában Fűvészkert-u. 14. Saját érdeke megkívánja mindenkitől, hogy tankönyveit a fenti cégnél szerezze be.

Uszár kutyá két darab fehér és fekete igen csinosak eladók, Debreczen Méliusz tér 3. szám alatt.

Nagyszappanos-utca 17. számú ház eladó. Értekezheti lehet Eötvös-ut 58.

1 drb otrétü férfi és fiu gáltér 12 kr. 1 pár kezelő 15 kr. Sugar Dezsóné Piacz-utca 19. sz.

Tetőcserep közönséges, hornyolt és Francia egyéb építkezési anyagok u. m, legjutányosabban Fűtőp meszkereskedésében Homokkert-u. 121. sz

Vigyázzon! Uraktól levetett ócska ruhákat igen tisztességes árban vesz Rósenberg Beni Bádógos-utca 4. szám.

H-Böszörményben négy házastelek a h-böszörményi kupa reten egy 16¹/₂ katastralis tanyabirtó hasznabérbe kiadó vagy eladó. Értekezheti Varga utca 43.

Lakás.

Tiszti lakásnak alkalmas modern utcai burorozatlan tiszta szoba kiadó, szoba szobával és villanyvilágítással Egymalom u. 3. Értekezheti Üllésháza-utca V. Ke téz m-nőkné 8-2-g délután a lakásban.

Udvari lakás két-két szobás előszobával, konyha, kamara, pince és fűskamarával, az egyik minden órán kiadó, a másik nov. 1-re. Az udvarban jó víz. Egymalom-u. 5.

Két szoba, konyha, mellékhelyiségekkel November 1-re kiadó Szechenyi u 27 sz. a Értekezheti ugyanott az utcai lakásban

3 szobás, modern lakást keresek november 1-re Kossuth-, Batthyányi, Péterfia-, Piacz, Hunyadi- vagy Miklós-utczán. Cím a kiadóban.

Különféle.

Magánkutató iroda. Iskola utca 4. szám Kényes megbízásokat, megfigyeléseket és nyomozásokat vállal, úgy magán, mint családi ügyekre Krámer József.

Iglón. egészséges fekvésű szépségi városban özv. urind 2 gyermeket fogad ellátásra és lakásra egyenként havi 60 koronáért Családi nevelés, gondos felügyelet, fogynasium, polgári lányiskola és ki üné elemi iskolák. Felvilágosítást nyújt özv Csadenyi Istvánné Iglón, vagy Polster Adolf tanító Debreczen, Péterfia 39.

Asszonyok figyelmébe A tulnag gyermekáldas ellen védekezhünk. Kérjen magyar prospektust, melyet 20 fillér levélbélyeg ellenében küld; Deberle György Budapest, I., Fehérvary-ut 5/VI.

Piaczi sarokbolt 14 m. hosszú lakással vagy anélküli azonnal kiadó és átvehető Sümeghynel Csapó-utca 11

Árverési hirdetmény.

Az 1881. évi XIV. t. cz. XV. §-a értelmében mindazon zálogtárgyak, melyek 1909. év márczius hó 15 ig elzálogosítottak, u. m. ruhaneműek 34460 számtól 39069 számig, aranyeműek 23907 számtól 27243 számig sem kiváltva sem meghosszabbítva nem lettek, azok 1909 évi szeptember hó 6-án délután 2 órakor a zálogintézet helyiségében az Ipar hatóság közbenjöttével elárverzetnek

Kohn Henrik

Központi Zálogház Intézete

Kossuth-utca 15.

Eladó

Az Ajtó utca 37 sz. egyszersmind az Eötvös utca is kápitett több lakásu ház olcsó törlesztéses kölcsönnel ter helve, továbbá a díszregi utcán közel a városhoz 22 kat. hord f lkerített részben szüilővel beültetett föld előnyös fizetési feltételekkel.

Feltételek megtudhatók Dr Farkas Ignác ügyvédnél, Hungária palota. Bejarat Arany János u. 2. kapun.

Legbiztosabb széplőszor a Fáy-féle Arc-Crém

Kitüntetve a Bécsi, Párisi és Londoni kiállításon arany éremmel és oklevéllel.

Hatása csodás!

Szépít, fiatalít! Legkitünőbb szer széplő májfoltok, pattanások és az arcbőr tisztálanságai ellen. Egy tégely 1 kor, hozzá való „Fáy” szapan 1 korona.

Kapható a készítő

Grósz Nagy Ferencz

gyógyezérszóné

DEBRECZEN, Kossuth-utca 8. sz. „Arany egyezaru” gyógyezertér. Telefon sz. 496. Telefon sz. 496.

Gyors házasságot

kíván sok vagyonos nő. Urak, ha vagyon nélkül is sziveskedjenek jelentkezni M. Rotenberg, Berlin N. W. 23. Magyar levelezés.

A földbirtokos, gazda és iparos közönségnek ajánlunk a legjobb minőségű kenő és henger

OLAJT

jutanyos versenyárak mellett, ab gyártelepünk Nyirbaktá szállitva vagy átvéve már 25 kg-tól kezdődő mennyiségben.

~ Kőolajipar Résevénytársaság ~

Igazgatóság: Debreczen, Telefon 490. Gyár: Nyirbaktá.

— Sürgőnycim: Kőolajipar Nyirbaktá. —

GESSLER SIEGFRIED

ca. és kir. udvari szállító, József SHERCOC ca. és kir. fensége kamarai szállítója

BUDAPEST,

ajánlja különlegességét, az

„ALVATER” NÖVÉNYLIKÓRT

és egyéb főnem likörgyártmányait, valamint ezüst üstben főtt valódi

málnaszörpöt.

KEIL-LAKK

legkitünőbb mázoló-szer puha padló számára.

Keil-féle viasz kenőcs kemény padló számára.

Keil-féle „Glasur” fénymáz 90 fillér.

Keil-féle arany fénymáz képkereteknek 40 fill.

Keil-féle szalmakalap festék minden színben.

Keil féle legfinomabb cipő krém 30 fill.

Mindenkor kaphatók:

KONTSEK GÉZA özégnél Debreczen.

Hydraulikus sajtók

Szőlő és gyümölcsmust

Arany érem
Szept. 1886.

Arany érem
Budapest 1894.

Arany érem
Pozsony 1902.

sajtólásra a nagy üzem számára.
A hitehető kezekkel vagy t. kezekkel.

Már igen tetemes számban üzemben helyeztetett.

gyártanak és szállítanak állás mellett mint különlegeséget a legújabb szerkesztésben

MAYFARTH PH. és TA., BÉCS, II.

különlegességi gyár gyümölcsértékesítési gépekben.

Képes árjegyzékek ingyen és bérmentve. Megrendelések idejére készlet.

GIZELLA-EGYLET

kölcsonos élet és hozománnybiztosító intézet.

Magyarországi vezérképviselőség: Budapest, IV. ker. Váci-utca 9. szám

Az intézet 1908. évi mérlegének legfontosabb adatai: A 28. üzletév en elert eredmények a legnagyobbak, a melyeket az intézet valaha kimutathatott.

Díjbevétele az 1908. évben K. 9,212,706. Tőkejövedelem az 1908. évben K. 2,492,918.

A Gizella-Egyület összvagyonja az 1908. év végén 70,015,607 korona. Az 1908. évi tiszta nyereség: 559,610 korona. Az utolsó 5 év alatt felgyülemlet osztalékösszeg I, 870,096.75 koronát tesz ki.

— Helyi és vidéki ügynökök magas javadalmazás mellett felvétetnek. —

Bővebb felvilágosítást ad

a Gizella Egyület debreczeni főügynöksége Széchenyi-utca 32 sz.

Kerékpárok

mielőtt kerékpárt vagy bármily alkatrészeket szándékozik venni, saját érdekében keresse fel cégemet, hol olcsón gyári áron szerezhethet be mindent.

Raktáron tartok elsőrendű

kerékpárokat,

valamint mindennemű alkatrészeket, 20 koronán felüli vásárlásokat és javításokat kedvező fizetési feltételek mellett eszközök. **Varrógép, gramaphon és villamossági cikkek raktára és mindezek javítása**

B. partfogást kérve, tisztelettel **Geller Henrik,** exelőtt Geller és Németh Debreczen, Hatvan-u. 2.

Páratlan és csodás hatású!

Hölgyek részére nélkülözhetetlen.

Legjobb szépítőszert a

Földes-féle Margit CRÉME

Pár nap alatt biztosan eltávolít szeplőt, májfoltot, pattanást, bőrtájkát, (Mittesser) és minden más bőrbajt. Kisimítja a ráncokat és az arcot fehérré, simává varázsolja, üdítő és fiatalít.

Ára; kis tégely 1 korona, nagy 2 korona.

Kiváló toltott cikkek: Margit-hölgypor (3 színben) 120 kor., Margit-szappan 70 fillér, Margit-fogpép 1 kor., Margit-arccvíz 1 korona.

Kapható Debreczenben: Balázs Ödön' Grósz Nagy Ferencz, Jóna és Jóna drog. Mihályvits Jenő, Mauthner Alfréd, Muraközi László, Tóth Béla, H.-Szoboszlón Barbócz Zsigmond, H.-Böszörményben Ertsey Gábor gyógyszerárakban.

Örökösünk utánzatoktól!

A feltaláló leányai.

Impozáns nagyszerű hajzatot

szerezzünk és tartunk meg egész a vén korig minden nagyobb fáradtság nélkül, bajos manipulációk nélkül és lényegesebb költség nélkül, ha valódi célirányosan összeállított hajvizet használunk, a mely a fejbőrt erősíti és tisztán tartja és a mi legfontosabb ha a haj természetes zsirtartalmát rendezzük. Zsíros, olajos hajnak használjunk:

▲ **Uhlmann Peru Tannin vizet** ▲

zsirtartalom nélkül (veres csomagolás) Száraz, kemény, törékeny hajnak:

▲ **Uhlmann Peru Tannin vizet** ▲

zsirtartalommal (zöld csomagolás). Együttal eltávolítja a kellemetlen izadtságot és a haját szagossá, ingóvá, fényessé és puhává teszi. Nem támadja a haj színét, nem piszkol és nem csinál foltot. Tiszta és világos és finom parfümös, üvege K. 2.50 és K. 5.—

Főraktár Ausztr. Magyarország részére:
— **Vertriebsgesellschaft Wien, I., Karlsplatz 3.** —

Kapható Jóna és Jóna gyógyszerkereskedésében, valamint minden gyógyszerárakban és illatszerekkereskedésben

Tüzifa raktár átvétel!

Értesitem a mélyen tisztelt vevőközönseget, hogy Szegáll Zsigmond ur 25 éve fennálló

tüzifa raktárát

mai napon átvettem.

Midőn ígérem, hogy a t. vevő közönseget kitűnő elsőrendű tűzifával a legpontosabban és legjutányosabb áron fogom kiszolgálni, kérem, hogy bizalmukkal megajándékozni sziveskedjenek.

Megrendelések eszközölhetők **Nagy Samu** dohánytözsdejében (Városháza épület) és a máv. fűtőháza mellett lévő tűzifa raktárban telefonon is. **Telefon sz. 625.**

Teljes tisztelettel

Miklós Emil

Jókai-utca 28.

Steckenperd-Liliomtej-szappan.

Legenyhébb szappan a bőrnek, ugymint szeplőnek!

— Mindentit kapható. —

Beláthatja Ön is,

hogy egy sérvkötő, haskötő, vagy bármely orvosi kötszer összehasonlíthatatlanul jobb, ha azt szakértő iparosnál mérték után a sajátkézi elkészítésben kapja, és nem gyári árut vesz.

Ez okból leghelyesebb, ha adott esetben közvetlen

Vitárius Sándor

külföldön tanult

műkötszerészhez **Szent-Anna utcában 1. szám** alá fordul, aki e szakmában e ismert elismert elsőrendű specialista és még a legkülönlegesebb megrendeléseket is **sajátkezűleg** és a legjutányosabb áron mellett készíti.

Kiadó helyiségek.

Debreczenben Piacz-utca 83 sz. alatt levő házban 1909 évi november hó 1 től bérbeadó **egy üzlethelyiség; kereskedelmi vagy ügyvédi irodának alkalmas két szobából álló utcán lakás** és az udvarban **ipari célokra alkalmas több nagy teremből álló épület.**

Értekezhetni Pavlovics és Szilágyi műépítészeknél Piacz-utca 42 sz. alatt.

Horváth János

gőzfűrészeben

100 kg. vágott tölgy tűzifa

80 krért kapható.

Carl Kronsteiner-féle
időjárás-erős mész

façade-festék 50 árnyalatban
kgként 24 fillér-
től fejjebb. —

Évek óta legjobban bevált és **utánzatokat** felülmúló.
— Egyedül czélszerű mázó anyag már festett façadenál. —
Mintakönyv és prospectus ingyen és bérmentve. **Carl Kronsteiner, Wien, III., Hauptstrasse 120.**
Raktár minden nagyobb városban.

Emailfaçade festék
mosható, egy vonással fed, nem szükséges az előző alapozás, email-
lizott, csak hideg vízben felelesztve használható, antiseptikus, mérge-
mentes, porhanyós. Fenkült festés belső helyiségek, faépítmények, és
színeknek, pavilonok, kerítéseknek, stb.
— Kapható minden árnyalatban m²-enként 2 fill. —

**Tavaszi öltönyt felöltőt színes mellényt
legszebben tisztít**

H R A B É C Z Y A N T A L

Gyár és főüzlet Széchenyi-u. 42. Fiók-üzlet Csapó-utca 28.
Telefon 323. sz.   Alapított 1880.

Legjobb a Békési Róza „Csont” szappana.

NAGY LAJOS Hirdetési Nagyvállalatának Irodájából Csapó-u. 13.

Eladó az olajútó mellett levő Kónyatelepen 31. szám alatt az özv. Kozma Józsefné asszony tulajdonát képező 870 négyszögölnyi kiterjedésű ingatlan, melyből 600 négyszögöligen jókarban levő 9 éves ezerjő termő szőlő, van rajta téglából épült és cseréppel fedett lakás, mely magában foglal két szobát, konyhat, jó vizű kut az udvarban, továbbá van rajta hizlaló 150 darab sertés részére, két cserepes magtar és egy göré, teljesen tehermentes és ára mindössze négy ezer forint!
Szomszédja dr. Weisz Bernat ügyvéd ur.

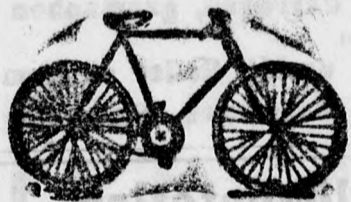
EGY OKOSFEJ

MINDENKOR HASZNÁLJA A

DR. OETKER-FÉLE SÜTŐPORT
VANILIACUKROT
PUDDINGPORT
A 12 FILLÉR

MILLIÓSZOROSAN ERVÉNYESÜLT. VÉNYEK DIJMENTESEN KAPHATÓK MINDEN DROGERIÁBAN, UGYMINT MINDEN JOBB FÜSZER ÉS CSEMEGE ÜZLETBEN, VAGY KÖZVETLENÜL DR. OETKER A. KÉPVISELŐJÉNél PALLAS ÉS TÁRSA CZÉGNél BUDAPEST, V. HOLD-UTCA 9.

Eladási helyek: Darvas Miksa Pélegházy János, Fritsch Károly, Kontsek Géza, Mayer Jenő, Parti Ferencz, Rick József Zémos és Váray József.

Kerékpárosok el ne mulasszák Debreczen és Vidéke legnagyobb kerékpár raktárát felkeresni, hol a hírneves

Puch és Viktoria kerékpárok
eredeti gyári árakban, kedvező fizetési feltételek mellett kaphatók.

Kerékpár alkatrészek ugymint Gumik, acetilin lámpák, csengők, kürtök, nyergek, nagy raktár felhalmozódás miatt 25% árleengedéssel kaphatók.

Kerékpár javítás, Zománcrozás és Nickelzés jótállás mellett elvállaltatik. — Árjegyzék ingyen és bérmentve. — Tisztelettel

ROSENBERG és HAMMER DEBRECZEN,
Piac-utca 8. szám, a kereskedelmi akadémiánál szembe.

**Sérvkötők, haskötők,
hátegyenesítők,
gumiharisnyákban**

legnagyobb választék

Schön Sándor
keztű, kötszer és orvosi műszertára
Debrecen, Piac-utca 12. (Stenczinger-ház.)

Nyomatott Hoffmann és Kronqvitz könyvnyomdájában, Piac-utca 49. a főpostával szemben.